

Przepisy prawa zezwalają fundacjom na prowadzenie działalności gospodarczej. Przez działalność gospodarczą należy rozumieć wszelką zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatacja zasobów naturalnych, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. **Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą tylko w zakresie i na zasadach określonych w statucie.** Jeżeli statut nie przewiduje prowadzenia działalności gospodarczej przez fundację, podjęcie takiej działalności nie jest możliwe bez zmiany statutu. Oczywiście zmiana taka będzie możliwa jedynie wtedy, gdy w statucie przewidziano możliwość jego nowelizacji.

Statut powinien określać zakres działalności gospodarczej fundacji - dobrze jest posługiwać się wówczas opisami działalności zaczerpniętymi z Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Przedmiot działalności gospodarczej wpisuje się bowiem do Krajowego Rejestru Sądowego według tej klasyfikacji.

Działalność gospodarcza fundacji może być prowadzona tylko w rozmiarach służących celom fundacji.

Zastrzeżenie to ma bardzo duże znaczenie. Oznacza bowiem, że podstawowa aktywność fundacji musi być skierowana na prowadzenie działalności statutowej. Działalność gospodarcza służyć powinna jedynie pozyskiwaniu środków na działalność statutową. Niedopuszczalne jest więc nadanie działalności gospodarczej znaczenia działalności podstawowej. Działalność gospodarcza nie może być traktowana jako sposób realizacji celu fundacji, ani tym bardziej jako jeden z celów fundacji. Dlatego też nie można wymieniać działalności gospodarczej w części statutu poświęconej określeniu celu statutowego fundacji oraz sposobu jego realizacji.

Fundacja powinna dysponować kapitałem niezbędnym do podjęcia działalności gospodarczej, a mianowicie musi przeznaczyć na ten cel co najmniej 1.000 zł. Określenie wartości środków, jakie mają być przeznaczone na działalność gospodarczą nie musi mieć miejsca w akcie fundacyjnym, gdyż obligatoryjne składniki tego aktu są określone w ustawie. Nie oznacza to, że stosowny zapis nie może znajdować się w akcie fundacyjnym. Nie można jednak uznać go za obligatoryjny element treści tego aktu. Przeznaczenie środków na cele fundacji nie jest równoznaczne z przeznaczeniem środków na działalność gospodarczą, mimo iż te ostatnie winny służyć realizacji celów fundacji. Odpowiedni zapis dotyczący przeznaczenia środków na działalność gospodarczą powinien znajdować się w statucie, choć może być przedmiotem odrębnego postanowienia fundatora czy uchwały fundatorów. Należy więc odrębnie oceniać:

- a) zapis o zamiarze prowadzenia działalności gospodarczej, rodzaju, metodach, zakresie prowadzenia działalności gospodarczej (zawsze musi mieć miejsce w statucie);
- b) przeznaczenie środków na działalność gospodarczą (może być określone poza statutem).

Oczywiście, umieszczenie tych dwóch spraw w statucie tworzy pewną przejrzystość tego aktu; zarówno zamiar prowadzenia działalności gospodarczej i przeznaczenie środków powinny znaleźć odzwierciedlenie w rejestrze.

Fundacje mogą w zasadzie prowadzić każdy rodzaj działalności gospodarczej pod warunkiem jednak, że inne przepisy nie zastrzegają jej prowadzenia tylko dla określonego rodzaju przedsiębiorców.

Działalność gospodarcza fundacji może być prowadzona bądź bez wyodrębnienia organizacyjnego, bądź poprzez wyodrębnioną jednostkę organizacyjną (zakład), powołaną przez zarząd fundacji. W pierwszym wypadku działalnością gospodarczą kieruje bezpośrednio zarząd. W drugim przypadku działalnością statutową kieruje zarząd, natomiast zakład zarządzany jest przez odpowiedni organ określony w statucie lub uchwale zarządu. Organ ten jest z reguły jednoosobowy (kierownik zakładu). Kierownik zakładu jest podporządkowany zarządowi. Do reprezentowania zakładu kierownik, może być upoważniony przez odpowiedni zapis statutowy lub przez udzielenie stosownego pełnomocnictwa przez zarząd.

Jak wyżej wspomniano, jeśli powołana fundacja może prowadzić działalność gospodarczą, to na formularzu **KRS-WM** zgłaszamy ten fakt w KRS. Wpisujemy w nim poszczególne rodzaje działalności gospodarczej podmiotu, według systematyki przyjętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności. Co ważne, przedmiot prowadzonej przez fundację działalności gospodarczej nie musi się pokrywać z celami fundacji oraz środkami, za pomocą których cele te są realizowane.